

Vallavanema info

Lõpetatud on põhitööd Tõstamaa pumbajaamas ja sealt väljub puhastatud vesi. Tegemata on mõned sessaansed tööd, mis teostatakse suvel. Kuna trassides on ladestunud väävelvesinik ja raud, siis on veel mõnda aega mingil määral tunda väävelvesiniku lõhna ja torutööde puhul võib esineda nn. musta vett. Töid finantseeris 513 000 krooni ulatuses Keskkonnainvesteeringute keskus, valla oma osalus 60000 krooni. Tõstamaa joogivee puhastamine valiti Valla Aasta Teoks 2002.

Alanud on katlamaja rekonstrueerimistööd. Riigihankekonkursiga valiti tööde teostajaks oü Märja, maksumus 2 499 251 krooni. On sõlmitud leping Taani riigi energiasäästu abiprogrammist tagastamatu investeeringutoetuse 1060000 krooni saamiseks.

Projekti teostamise eelduseks oligi toetuse leidmine, sest oli selge, et ise suudame investeerida ca 1 miljoni. Kuna Taani abiprogramm lõpeb märtsis, tuleb tööd teostada talvel, mis muudab asja keerukamaks ja põhjustab ka tarbijatele mõningaid ebameeldivusi. Samas oli tööde teostamiseks viimane aeg, sest vana katlamaja oli täielikult amortiseerunud. Kuuest katlast töötavad kolm, mis külmemate ilmadega ei ole piisav ja ilmselt tundsid seda tarbijad isegi. Vana katlamaja kasutegur on ca 0,4, uuel 0,8, mis tähendab, et samast kütusehulgast saab uues poole rohkem sooja toota. 10. veebruariks peab olema paigaldatud 0,5 MW õlikatel, mis on suuteline andma rohkem sooja, kui senised kolm katelt kokku. Trassiga on uus katel võimalik ühendada

+kraadide korral ja tarbijatel tuleb leppida ebameeldivusega, et ühel päeval ei kõeta. Sellest teatatakse ette. Peale seda peaks soojusega varustamine oluliselt paranema. Edasi paigaldatakse märtsi alguseks hakkepuidul ja turbal töötav 0,7 MW põhikatel. Igale majale paigaldatakse soojamõõtja, mis muudab tasumise konkreetseks vastavalt saadud soojuse hulgale. Tehtav peaks lahendama senised probleemid, välja arvatud osa tarbijate makseprobleem. Veel juhin tähelepanu sellele, et uues katlamajas kasutatakse tehnoloogiliselt puhastatud vett, mis sisaldab kahjulikke lisandeid. **Küttesüsteemi vett muuks otstarbeks kasutada ei tohi!**

Lõpetatud on Tõstamaa kooli internaadi ja arvutiklassi ehitus tallidesse. Töid finantseeris 1 miljoni krooni ulatuses Haridusministeerium nädalakooli projekti raames.

Pootsi raamatukogule ja koolile on loodud küla-raamatukogude internetiseerimise projekti raames püsiühendus ja peatselt alustab tööd internetipunkt. Kuna on tekkinud vajadus avahooldusteenuse järgi, alustas avahooldustöötajana 1. veebruarist Reet Rand,

Täna lehes:

<i>Volikogu istung</i>	lk 2
<i>Hea rahvas</i>	lk 2
<i>Tervist!</i>	lk 3
<i>Tule valima Rahvaliit</i>	lk 3
<i>Riho Erismaa - Kes ma olen</i>	lk 4
<i>Miks kandideerin riigikogusse</i>	lk 5
<i>Mälestati kuritegude ohvreid</i>	lk 8
<i>Meie Lea</i>	lk 9
<i>Sport, Kuulutus!</i>	lk 10
<i>Kuulutused</i>	lk 11
<i>Õnnitlused ja kuulutused</i>	lk 12

kes jätkab ka senist pereabilise-tugiisiku tööd.

Tõsine probleem on Tõstamaal konstaabli puudumine ja see on vaja politsei poolt lahendada. Korduvalt on sellest räägitud politseiprefektiga, kuid lahendust pole tulnud. Esialgu võtab konstaabli kohusetäitja kodanikke vastu teisipäeviti 10 – 12 Päästeametis.

Vallapäevad toimuvad sel aastal 15.-17. augustini. Ühe ettevõtmisena on sõlmitud leping avaliku ürituse Laulge Kaasa korraldamiseks 16. augustil kell 18 samanimelise teleasaate tarbeks.

Toomas Rõhu
vallavanem

Vallavolikogu 4. korraline istung

toimus 31. 01.2003.a. Osa võtsid kõik 9 volikogu liiget.

Istungil oli päevakorras:

1. Vallavanema info.

Toomas Rõhu ettekanne (loe eraldi artiklist).

2. Valla põhimääruse teine lugemine.

Volikogu poolt moodustatud põhimääruse komisjon, kuhu kuulusid Katrin Tõnisson, Urmas Reinfeld ja Eduard Vilbre, esitasid eelnõu läbitöötamise käigus tekkinud küsimused ja tegid muudatusettepanekud. Küsimustele vastas vallasekretär. Peale paranduste sisseviimist otsustati eelnõu esitada järgmisele istungile vastuvõtmiseks.

3. Külavanema statuudi teine lugemine.

Ettekanne valla arendus -ja keskkonnainiikult Raine Viitaselt. Volikogu otsustas esitada eelnõu praegustele külavanematele ettepanekute tegemiseks.

4. Ametnike töötasude kinnitamine seoses uue eelarveaastaga.

Ettekanne eelarvekomisjoni esimehelt Peeter Lapilt.

5. Valla 2003. aasta eelarve teine lugemine.

Ettekanne valla pearaamatupidajalt Karin Randmäelt, vallavanemalt Toomas Rõhult ja eelarvekomisjoni esimehelt Peeter Lapilt. Kuna

hariduskulude osas ei ole veel selge riigipoolne finantseerimine, suunati eelnõu kolmandale lugemisele järgmisele volikogu istungile.

6. Tõstamaa alevikus Raba 1 b asuva bensiinjaama peremehetuks tunnistamine.

01.10.2002.a. avaldas vallavalitsus Äripäeva väljaandes Ametlikud Teadaanded teate endise bensiinjaama peremehetuse kohta. Teatamiseks ettenähtud kahe kuu jooksul ei laekunud vallavalitsusele ühtagi pretensiooni ja volikogu tunnistas ehitised peremehetuks ning võttis arvele munitsipaalvarana.

7. Jäätme punkti loomisest Tõstamaale

Ettekanne Raine Viitaselt. Seoses prügimäe sulgemisega on plaanis Tõstamaa töökoja juures asuvasse endisesse bensiinjaama välja ehitada jäätmekogumispunkt.

Varju alla paigutatakse konteinerid erinevate jäätmete tarvis (vanametall, paber, papp, klaas, plekk, alumiinium, kile). Platsile, märgistatud kohtadele, saab viia vanad kodumasinad, vana mööbli, autokummid. Hoonesse on plaanitud ohtlike jäätmete punkt (vanad akud, patareid, ravimid, värvid, õlid, lakid jne.). Osalise tööajaga võetakse tööle inimene, kes jäätme punktis asju korraldab.

8. Tõstamaa Keskkooli

teeninduspiirkonnaks määrati kogu valla territoorium.

9. Tõstamaa keskkooli inspekteerimise tulemustest.

Rääkis vallavanem Toomas Rõhu.

10. Volikogu komisjonide tööst esitasid lühiettekanded komisjonide esimehed.

11. Valla vapimärgi kavalerideks 2003. a. valiti **Madis Veskimägi** ja **Heino Laanemets**. Vapimärkide ja sellega kaasneva rahalise preemia üleandmine toimub 23.02.03 Tõstamaa rahvamajas pidulikult aktusel.

12. Rahvakohtuniku

kandidaatideks valiti Leino Blasen ja Mihkel Lühiste.

Rahvakohtunikud valitakse neljaks aastaks Pärnu Maakohtu vastava komisjoni poolt, kus Tõstamaa valla poolne esindaja on volikogu liige Peeter Lapp.

13. Seoses Riigikogu valimisega 02.03.2003.a. nimetati jaoskonnakomisjonide uued koosseisud.

Valimisjaoskonnad Tõstamaa vallas asuvad Tõstamaa rahvamajas, Pootsi koolimajas ja Tõhela rahvamajas. Põhiliselt on komisjonide liikmed samad, kes korraldasid kohalikke valimisi, mõnede muudatustega.

HEA TÕSTAMAA, VARBLA JA AUDRU RAHVAS

Kui üks noor mees kutsutakse poliitilise ühenduse liikmeks ja veel enam, tehakse ka ettepanek kandideerida riigikoguliikmeks, siis on see suur au. Peale kõhklusi otsustasin selle sammu astuda, sest möödunud 7 tööaastaga olen Teie seltsis nii mõndagi näinud ja kogenud, mida on võimalik teha teistmoodi ja paremini. Olles arst, on teatud piirideni võimalik üksi oma jõu ja võimaluste piires muuta oma patsientide arstiabi korraldust paremaks, üritada võib tegeleda ka hoopis tähtsama - haiguste ennetuse,

töö- ja elukeskkonna parandamisega. Ühel hetkel tekib piir, kust edasi minna enam üksi ei saa. Minna aga tahaks, ikka mõttega rakendada saadud kogemusi ja tähelepanekuid muutmaks midagi meie ümber paremaks. See ongi põhjus, miks nõustusin tehtud ettepanekutega. Olen veendunud selles, et arstiamet ei tähenda vaid igapäevast tööd haigetega, vaid ka hoolivust ühe piirkonna elanike hea käekäigu eest. Veelgi enam. Oma töös olen leidnud lahendusi ja teinud tähelepanekuid, mis paljude meelest väärriks laiemat

rakendamist meie riigis. Need on kirja pandud järgnevatel ridadel (lk 3).

Edasine asjade käik oleneb juba Teist ja Teie valikust 2.03 riigikoguvallimistel. Pole vaja karta, et Tõstamaa jääb ilma oma arstist, nagu on juba mulle korduvalt ette heidetud. Vastupidi, selle kandi mured ja hääld võib jõuda hoopis kaugemale kui seni.

Head tervist soovides Teie

Madis Veskimägi

08.02.2003

TERVIST!

Arst olla tähendab ennekõike hoolivust inimese tervisest. Hoolivust nii igapäevatoos haigetega ja laiemalt kogu piirkonna rahva tervisest. Maailm me ümber muutub uskumatult kiiresti, sellega käib kaasas rida ohtusid, mis võivad kahjustada nii väikelaste, noorukite, tööealiste ja vanurite tervist. Samas avanevad uued võimalused haiguste tõhusamaks avastamiseks ja raviks. Muutuv maailm on ka tervishoiusüsteemi ümberkorralduste põhjuseks, kuid selle käigus võib jääda märkamata nii mõnigi näiliselt pisi asi, mis ometigi mõjutab ühe või teise piirkonna elanike tervist ja kindlustunnet. Vaadeldes mureringi arstiabi ja sotsiaalvaldkonnas maapiirkonnas kui Eestis üldisemalt, võib esitada järgmised seisukohad.

Erakorralise arstiabi kättesaadavus. Maapiirkondades on ümberkorralduste käigus maajaoskonnahaiglatest saanud hooldekodud, kadunud on seega ööpäevaringne meedik valve. Teisalt on vähendatud kiirabi-brigaadide arvu. Selle tulemusena on tekkinud piirkonnad, kus erakorralise arstiabi kättesaadavus on halb, olles ettenähtud 20-30 minutist tunduvalt pikem, ulatudes isegi 50-60 minutini. Pärnumaal on sellised piirkonnad näiteks Tõstamaa, Varbla ja Koonga vallad. Nende valdade teenindamiseks on vajalik

luua ööpäevaringset meditsiinilist valvet osutav raviasutus. Kui vaekausil on inimese tervis, ei tohiks esitada põhjuseks majanduslikku mittetasuvust nagu seda seni on tehtud.

Kodulähedane hästitöötav perearstikeskus. Kõik me soovime oma tervisemuredele kiiret selgust ja head raviplaani. Aasta-aastalt on suurenenud rahulolu perearstiabiga, olles 2002 a. 87%. Seda head tulemust on vaja hoida ja arendada. Tavaline on, et peale arstikülastust järgneb tihti nädalaid-iseegi kuid vältav uuringute-konsultatsioonide kadalipu läbimine. Juba tänase päeva seisuga on võimalik viia läbi põhiuuringud perearstikeskuses, osa analüüse saata postiga, vajadusel korraldada arvuti vahendusel parimatelt eriarstidelt nõuküsimine. Keegi ei taha oodata mitmeid tunde, ooteaega annab vähendada toimiv koostöö perearsti ja pereõe vahel. Kui haige vajab lihtsamat kirurgilist protseduuri või taastusraviseanssi, siis ka see on võimalik teostada kodulähedaselt. Vajalik on meedikute koolitus ja tingimuste tagamine, mis innustaks sellist töökorraldust.

Omavalitsuse toetus perearstikeskuse rendi ja kommunaalkulude katmisel. Vabanev raha on võimalik suunata perearstikeskuse arenguks ja haigete paremaks aitamiseks. Tõstamaa näitel on selline koostöö toiminud hästi.

Visiiditasude kompenseerimine vähekindlustatud patsiendi-

rühmadele: lastele, vaeguritele ja vanuritele. **Põhiliste hambaravi-protseduuride,** mille hilinemisel on võimalikud rasked tüsistused, **tasumine haigekassa poolt.**

Ravimipoliitika. Patsient peab saama parimat võimaliku ravi, põhjendatud ravimikulude sidumine toimetulekumiinimumiga sarnaselt eluaseme jm kuludega.

Eesti rahva tervist kahjustab kõige enam laienev alkoholi, tubaka ja narkootiliste ainete levik. Alkoholi suurenenud tarbimise põhjusi on mitmeid, sageli on selle taga õige ravita jäänud kurvameelsus ja ärevushäired. Vajalik on laiem selgitus ja tõhusa ravi võimaldamine kõigile. **Tuleb lõpetada reklaam ja piirata nimetatud toodete kättesaadavust.** Narkootiliste ainete tarvitamist saab pidurdada järjekindla laste ja noortekeskse selgitustööga. Vajalik on huvialaringide tegevuse laiendamine, noorte seas peab töötama loosung: **“Terve olla on popp”.**

Eeltoodu on olulisim, nähtuna esmatasandi arsti pilguläbi. Kõike seda üksi ellu viia ei ole võimalik. Midagi muuta saab vaid ühiselt tegutsedes. See on ka põhjus, miks olen astunud **Ühendus Vabariigi Eest-Respublica** ridadesse. See on rühmitus mida iseloomustavad märksõnad: hoolivus inimesest, uuendusmeelsus ja aated.

Madis Veskimägi
perearst
Kandidaat 974

TULE VALIMA, VALI RAHVALIIT!

Hea lugeja!

2. märtsil on Riigikogu valimised. Sel päeval on sõna rahval kui kõrgeima võimu kandjal. Sel päeval oleme kõik, ka Sina, võrdsed president Rüütliga. Meil kõigil on üks hääl.

Valima minekut kaaludes mõtle sellele põllumehetarkusele, et kui külvad, siis ikka midagi saad, külvamata jättes jääd kindlasti päris ilma.

Eesti riik on vaba, kuid ei ole valmis Rāpakad reformid on teinud Eestist küll rahamaailma imelapse, kuid muutuste sotsiaalsed ja regionaalsed

tagajärjed on paljuski masendavad. Riigivõim on eelistanud kapitali huve ühiskonna huvidele. Valimistel osaledes on Sinul ja meil üheskoos võimalus olukorda muuta.

Rahvaliidu eesmärk on eestluse elujõu tagamine, ehitades selleks üles inimest austava ja väärtustava Eesti ühiskonna ja riigi.

Igas paigas ja peres Eestimaal, nii ka Sinu kodukohas, peavad inimesed tundma ja osa saama elu edenemisest. Suurima erakonnana Eestis, ainukese üleriigilise erakonnana, 210 vallas ja linnas liikmeskonda omava

erakonnana oleme sellest ise eluliselt huvitatud. Meil on oma eesmärgi saavutamiseks tahtmist, kogemusi ja jaksu – kuid ainult Sinu abiga.

Rahvaliit on tegude erakond

Me seisame rahvusliku majanduse ja omandi eest. Me **oleme** rahvuslased, mitte ei muutu nendeks pärast võimult kukkumist – nagu teeb Isamaaliit.

Me **seisame** tööinimeste ja pensionäride eest, sotsiaalse ja regionaalse tasakaalu eest **pidevalt**, mitte ainult pärast võimult kukkumist – nagu teevad Mõõdukad.

(järg lk 3)

(algus lk 2)

Meenutame: Rahvaliidu kogutud 163000 toetusallkirja ajasid nurja Laari valitsuse plaani kinkida ära Eesti elektrijaamad.

Eelmise Riigikogu KMÜ koalitsioonis

- suurendasime eraldisi eelarvest valdade ja linnade investeringuteks, maaelu- ja põllumajanduse otse- ja kapitalitoetusteks 1,5 miljardi krooni võrra aastas,

- pensione tõstisime kaks korda aastas – 45 %-le keskmisest netopalgast jne.

Kolmik- ja Kaksikliidu valitsemise ajal on omavalitsuste investeringutoetused vähenenud üle kahe korra, põllumajandustoetusi on üle 200 miljoni vähem, pension on langenud 37%-le keskmisest netopalgast.

Rahvaliidul on tugev üleriigiline toetus

Kaugeltki mitte alati ei peegeldata seda meedias õigesti.

Vahetult enne presidendivalimisi “teadsid” arvamusuurijad ja press, et kõigil peale Arnold Rüütli on lootust presidendiks saada. Vabariigi Presidendiks sai ometi ülekaalukalt Rahvaliidu auesimees Arnold Rüütel. Kohalike omavalitsuste volikogude valimise eelsel päeval “teadsid” arvamusuurijad, et Rahvaliit saab 4% valijate häältest. Rahvaliit sai tegelikult üle 14% erakondadele antud häältest ning üle viiendiku kõigist volikogude mandaatidest.

Ka praegu, enne Riigikogu valimisi, avaldatakse “uurijate” poolt samalaadset eksitavaid andmeid.

Rahvaliit ootab Sinu toetust, selleks et

- tõsta tulumaksuvaba miinimum 2000 kroonini ja rakendada seda pere iga lapse kohta (= igale lapsele 520 kr ja vanemale 260 kr kuus),
- tõsta pension 2500 kroonini kuus,
- eraldada valdadele ja linnadele 2 miljardit krooni lisatulu,
- tagada põllumehele aus turg ja väärikas tulu.

SEISA ISE ENDA EEST - TULE VALIMA!

TEE ÕIGE VALIK – VALI RAHVALIIT!

Austusega

Jaanus Männik

Rahvaliidu kandidaat nr 470

Riho Erismaa – kes ma olen?

Olen kuulnud siit ja sealt nurinaid, et igasugustest kandidaatidest ei ole eriti palju teada. Pelgalt nimest ja haridustaseme avalikustamisest ehk tõesti ei piisa õige valiku langetamiseks.

Kuna eelseisvatel riigikogu valimistel olen otsustanud kandideerida, leian praegu olevat õige aja end avada.

Alguse sai kõik sellest, et ma 1962.aasta 2.juuni varahommikul Pärnu haiglas ilmavalgust nägin. Ema on õppinud zootehnik, töötanud ka ökonomistina. Isa elektiku paberitega kauaaegne traktotist. Vanemate “survel” sai minust maapoiss Oidremaa külas Koonga vallas, kuhu olen pidama jäänud kuni tänaseni. Vahepeal loomulikult käinud nuusutamas ka suure maailma hõngu. Koolitee algas kodukülas. Keskkaridusega sain ühele poole Lihulas. Nende aastate jooksul olin oktoobrilaps nagu kõik tublid lapsed, astusin pionieriorganisatsiooni, sest nii oli tol ajal kombeks ja näitasin noorematele eeskujuna. Korduvatest soovitustest hoolimata NLKP liikmeks ma astuda ei soovinud.

Kohe peale keskkooli lõpetamist ei peetud mu teadmisi Eesti Põllumajanduse Akadeemia (EPA) vääriliseks. Nii ma siis astusin

eluülikooli, täiendades end N.armee kaks aastat. Peale selle maitsesin töömeheleiba Oidremaa sovhoosis. Mine sa tea, kas oli suurem soov õppida või üliopilasmütsi kanda, igatahes 1983. aasta detsembris astusin EPA ettevalmistusosakonda ja selle lõpueksamid edukalt sooritanud, olin arvatud üliõpilaste mõnusasse peresse.

Lõpetasin põllumajanduskõrgkooli maaparandusinseneri diplomiga, naisemehena, kahe põnni – tütre ja poja isana 1989. aastal. Viis aastat olin oma kursuse vanem. Kuna mind suunas õppima tollaegne ATK, pidasin loomulikuks tulla tagasi kodukülla. Olid ju suurmajandid siis juba väikesteks jagatud. Mõlemad abikaasaga, kes on lõpetanud EPA põllumajanduse ja organiseerimise eriala, saime Oidremaa kolhoosi töökoha ning elamiseks ühepereelamu. Ilmselt seetõttu ei ahvatlenudki pakkumised linna või kuskile mujale.

1990. aasta jaanuaris täienes meie pere veel ühe poisiga. Kuid juba sama aasta aprillis avanes võimalus minna end täiendama Saksamaa Liitvabariiki põllumajanduse alale. Kuus kuud töötasin sealses talus, omandasin kogemusi ja hea saksa keele. See oli raske aeg kogu perele. Kuid minu peas hakkas idanema mõtteke oma talust.

Vahepeal töötasin Koonga vallas maakorraldajana, kuid 1993. aastal majandite reformimise ajal otsustasin asuda juhtima väikest osatühingut, mis tegeles nuumloomade kasvatamisega. Samal ajal toimus Oidremaa mõisa tagastamine endisele omanikule, kes on eesti soost ja elab Kanadas. Minu vanavanemate heade tuttavatena usaldasid nad ettevõtmise mulle. Elu näitas aga, et nii kaugel on raske end asjaga päris kursis hoida ja parim variant nii meile kui neile oli ostu-müügi tehingu sõlmimine. Selleks pidin küll abi otsima pangalaenust. 1998. aastast saigi meie päris koduks Oidremaa mõisa härrastemaja. Kui on suur maja olgu ka suur pere- aastal 2000 sündis perre veel üks poiss. Loodan oma neljast lapsest tuge, sest uskuge – tööd ja probleeme on vanade hoonetega küll ja veel.

Lüpsikarjaga alustasime 1997. aastal, kui vanematelt ostsin seitse lehma koos kõige sinna juurde kuuluvaga. Täna sel päeval on piimakarja 52 pead, lisaks noorloomad. Maad majandame 300 hektarit. Kõige selle juures on meil abiks 3-5 töolist.

Alternatiiviks põllumajandusele oleme hakanud tegelema turismiga. Virisemiseks pole aega jäänud, pidevalt toimub midagi põnevat.

(järg lk 4)

(algus lk 3)

Jõudumööda aitan kaasa oma küla ja valla elu edendamisele. Ameteid on mul kogu aeg olnud mitu. Praegu läheb kümnes aasta Koonga vallavolikogu esimehena. 1999. aastast olen Pärnumaa Omavalitsuste Liidu aseesimees.

Hea lugeja! Selline on olnud minu senine elu- ja töökaik. Möödunud, 2002. aastal, sain au osaliseks olla nende 17 eestimaalase hulgas, kellele anti kodanikupäeva aumärk.

Ma olen Eestimaa Rahvaliidu liige, Pärnumaa osakonna juhataja ja kandideerin riigikogusse selle erakonna nimekirjas. Tahan ja loodan, et elu maal ei hääbuks, et minu lapsedki sooviksid siin elada ja kodu rajada. Ma arvan, et minu senised kogemused maaelu edendamisel ja hoidmisel oleksid kasuks ehk mõnegi otsuse langetamisel või seaduse väljatöötamisel. Suudaksin külast, vallast ja maakonnast kaugemale viia lahendamist vajavad probleemid, mis

ei olegi vaid ühe piirkonna valupunktid. Seetõttu loodan teie usaldusele head maainimesed. Üheskoos, ühise eesmärgi- elamisväärsel elu eest maal! Et meie kodud oleksid parim paik maailmas sest - KODUST ALGAB EESTIMAA!

Lugupidamisega

Riho Erismaa

Oidremaa mõisa peremees,

Miks kandideerin Riigikogusse?

Poliitikuks ei õpita. Ei ole ühtegi ülikooli või kutseõppeasutust, kus koolitatakse kutselisi poliitikuid. Ülikoolides on haldusjuhtimise eriala ja on politoloogia, kuid kumbki neist ei koolita poliitikuid ega volikogu või Riigikogu liikmeid. Haldusjuhtimise eriala lõpetajad on head omavalitsusametnikud. Politoloogia eriala lõpetajad aga head poliitika analüütikud ja poliitika erapooletud hindajad. Poliitika vallavolikogus või Riigikogus tähendab rahva osalemist otsuste vastuvõtmisel. Rahvas aga on eripalgeline. Seetõttu ongi Riigikogu koosseisus erinevate eluvaldkondade ja ametite esindajad. Täna on Riigikogust leiame sportlasi, muusikuid, ajaloolasi, filminäitlejaid, põllumehi, arste, psühholooge, kunstnikke, kooliõpetajaid, kirjanikke, teadlasi jne. See ongi Riigikogu mõte – esindada rahvast. Poliitikud ongi rahva esindajad rahva hulgas. Sellest tulenevalt pean ennastki vaimulikuna samaväärseks rahva esindajaks kui ettevõtja, arst, näitleja, põllumees või muusik. Sõltumata vallavolikogu valimistel kandideeris ligi 40 luteri kiriku vaimulikku. Seekordsetel Riigikogu valimistel kandideerib 11 luteri kiriku õpetajat. Nende hulgas tippvaimulikena ka Tartu, Lääne-Harju, Järva, Viru ja Viljandi praostid, kellest kaks on ka kirikuvalitsuse liikmed. Peaaegu kõik kandideerivatest kirikuõpetajatest kuuluvad ka Kirikukogu ehk luteri kiriku parlamendi koosseisu. Seega, kirikuõpetaja poliitikuks ei ole tänasel Eestimaal midagi ennuulmatut või

seninägematut. Kui vaatame tagasi ajalukku, siis on mitmed oma-aegsed tuntud ühiskonnategelased ja poliitikud pidanud just vaimuliku ametit. Nimetan mõned: Jakob Hurt (vaimulik, folklorist, keeleteadlane, ühiskonnategelane), Villem Reimann (vaimulik, haridus-, kultuuri- ja ühiskonnategelane), Jaan Lattik (Asutava Kogu, EELK Kirikuvalitsuse ja Riigikogu liige), Hugo-Bernhard Rahamägi (EELK piiskop, Riigikogu liige, haridusminister), Johan Köpp (EELK piiskop, Asutava Kogu liige, Tartu Ülikooli rektor) jne. Arvamus, et vaimulik ei sobi tegeleda poliitikaga, on pärit okupatsiooniajast ning kantud edasi ka tänasesse päeva. Esimese Eesti Vabariigi ajal olid väga paljud vaimulikud ühiskondlikult ja poliitiliselt aktiivsed. Miks see peaks olema tänases Eesti Vabariigis teisiti? Poliitika on minu jaoks hobi, nii nagu paljude jaoks on margikogumine, kalastamine, tantsimine, korvpall, koduloo uurimine või käsitöö tegemine. Hobi on selline asi, millega inimene tahab tegeleda oma põhitöö ja ameti kõrvalt. Kui ta seda teha ei saa või teda takistatakse, siis tekitab see inimeses kibestumist. Seetõttu ei saagi üheselt vastata, miks ma tahan olla poliitiliselt aktiivne. Kui küsida margikogujalt, miks ta marke kogub, siis vastus: mulle lihtsalt meeldib, tundub olevat liiga lihtne, et olla tõsi. Ometi on see tõsi! Sarnaselt on ka minuga – mulle meeldib olla ühiskondlikult aktiivne, olla poliitikas. See on minu huviala, millega tahan tegeleda just oma põhiametiga – vaimuliku ameti kõrvalt. Loomulikult võib ju ka küsida, kas

poliitikaga tegelemiseks peab minema tingimata Riigikogusse? Kas osalemine Halinga vallavolikogus pole juba piisavalt huvitav? Vastan taas läbi näite: kalamees, kellele antakse võimalus minna vahelduseks kalale oma kodukandi järvekesse kõrval ka näiteks Peipsile, võtab sellest võimalusest kindlasti kinni. See, et ta seda teeb, ei tähenda, et ta nüüd koduküla järvel kalastada ei taha. Nii ka mina. Ma pean väga oluliseks tööd vallavolikogus, kuid haaran ka kinni võimalusest kandideerida Riigikogusse. Üks ei välista teist. Usun, et olen suuteline Riigikogu töös aktiivselt osalema ning ka Pärnumaa rahvast vääriliselt esindama. Arvan, et selleks on mul piisav ettevalmistus: kõrgharidus, 7-aastane poliitiku kogemus vallavolikogus, üsna konkreetsed ja mitte edutud ettevõtmised hariduse, kultuuri, sotsiaalelu ja isegi ettevõtluse valdkonnas, head kontaktid juba praeguste poliitikutega ning tahe ja eeldused kirikuõpetajana esindada oma koguduste piirkonda jäävaid valdu (Halinga, Are, Kaisma, Tõstamaa) läbi ausa poliitika. Töö Riigikogus ei tähenda minu jaoks Pärnumaalt lahkumist või vaimuliku ametist loobumist Pärnu-Jakobi või Tõstamaa kogudustes. Selle hülgamine tähendaks sildade põletamist ja oma kodu- või töökohale selja keeramist.

Urmas Viilma

EELK Tõstamaa Maarja koguduse õpetaja

Riigikogu kandidaat Nr. 597
Erakond Isamaaliit nimekirjas

Erakonna Isamaaliit Riigikogu kandidaadi Urmas Viilma (nr. 597) vastused ajalehe toimetuse paarile küsimusele.

1. Millised on erakonna valimisplatvormi olulisemad punktid Tõstamaa valla elaniku jaoks?

Kõik Erakonna Isamaaliit valimisplatvormi punktid puudutavad ka Tõstamaa valla elanikke, sest iga inimese heaolu, turvalisus ja toimetulek on otseses sõltuvuses riigi üldisest poliitikast.

Selgitan lühidalt Isamaaliidu valimisprogrammi: Isamaaliit kaitseb eesti rahvuslikke huve. Mida see tähendab? Et saame kõikjal Eestis oma asjad aetud eesti keeles (kaupluses, ametiasutustes, arsti juures ja mujal). Selleks seisab Isamaaliit vastu mõne erakonna püüdlustele kehtestada Eestis teiseks riigikeeleks nt. vene keel või lubada ametiasutustes kasutada eesti keele kõrval ka vene keelt. Sarnaselt seisame vastu ka inglise keele pealetungile, eriti peale Euroopa Liiduga liitumist. See tundub olevat kauge teema Tõstamaa valla jaoks, kuid kahe riigikeele (nt. vene ja eesti keele) kehtestamine viib lõpuks suurema kõneleajate arvuga keele (nt. vene keele) domineerimisele. See tähendab, et umbes 30 aasta pärast võidakse tulla tagasi ühe riigikeele juurde, kuid selleks ei ole enam siis eesti keel vaid vene keel. **Kui me tahame, et meie lapsed ja lapselapsed räägivad 30 aasta pärast ka Tõstamaa valla ametiasutustes eesti keeles, siis tuleb juba nüüd valida Isamaaliidu kandidaate.**

– et eesti kodakondsust ei anta lihtsustatud korras isikutele, kes on asunud Eestisse elama, kuid pole vaevunud ära õppima eesti keelt ega tundma õppinud riigi ajalugu või viinud ennast kurssi eesti kultuurilooa. Häälte püüdmise nimel on mõned erakonnad valmis tegema peamiselt venekeelsele elanikkonnale järelandmisi, et saada kätte nende häälled. Seegi teema tundub olevat kauge Tõstamaa valla jaoks, kuid ainult esmapilgul. Praegu ei saa valida Riigikogu need, kellel puudub eesti kodakondsus. Neid inimesi on praegu Eestis 168 000 ehk kolm korda sama palju kui Pärnu linnas elanikke! Võime ette kujutada, mis saab siis, kui

need isikud saavad valida Riigikogu ning milline saab olema selle Riigikogu koosseis ja mis suunalised saavad olema otsused ja seadused, mida hakkavad vastu võtma inimesed, kes ei oska eesti keelt ega tunne eesti ajalugu. Kardan, et siis hakkavad need otsused puudutama väga otseselt ka Tõstamaa valla kodanikke. **Kui me ei taha 10-15 aasta pärast Tõstamaa vallas elada seaduste kohaselt, mis on vastu võetud muukeelse ja muumeelse Riigikogu poolt ning taotleda just muukeelsete- ja muumeelsete huve, siis tuleb juba nüüd valida Isamaaliidu kandidaate.**

– et kehtivat maksusüsteemi ei muudeta, sest see toob kaasa maapiirkondade mahajäämuse linnast. Iga kroon, mille võrra vähendatakse tulumaksu, tähendab ka nende summade vähenemist, mis antakse täna riigi poolt vallale kasutada. See tähendab, et kui vähenevad riigi antavad summad, vähenevad ka näiteks sotsiaaltoetuste summad, mida ka Tõstamaa valla elanikud on vallast seni toetuseks saanud. Tulumaksu vähendamine muudab vallad ka rohkem sõltuvaks valitsusest ning valitsevast erakonnast. Isamaaliit on vastu vallavalitsuste “kerjusesisuse” suurenemisele ja maainimeste majandusliku toimetuleku vähenemisele. Kui maapiirkondade elanikud ei saa enam toime, sest kõik hüved on koondunud linnadesse ning peamiselt Tallinna, siis inimesed kolivad siit ära. Juba praegu ehitab Tallinna linnavalitsus 5000 uut korterit maalt linna elama asujatele. **Kui me ei taha, et kõik noored, haritud, töövõimelised ja edukad Tõstamaa valla tänased ja homsed elanikud kolivad maalt linna, siis tuleb juba nüüd valida Isamaaliidu kandidaate.**

– et perede ja laste võimalused ja majanduslik toimetulek suureneb. Isamaaliit tahab, et ka maapiirkondade lapsed omaksid võrdseid võimalusi osaledes aktiivses huvitegevuses, saades hea hariduse ning olles tulevikus tublid õpetajad, sportlased, muusikud, teadlased, aga

Urmas Viilma kandidaat nr. 597

ka ausad ja töökad talunikud, tiserlid, autojuhid. Selleks tahame viia lastetoetuste ja maksusoodustuste kaudu Riigikogu uue koosseisu perioodi jooksul lõpule 1000 krooni lapsele programmi. **Kui me tahame, et ka Tõstamaa valla perede võimalused oma lastega tegelemiseks suurenevad, tuleb valida just nüüd Isamaaliidu kandidaate.**

– et talud ei hääbuks ja külad elaks. Isamaaliit on otsustavalt asunud seisma peretalude ja külade püsimajäämise ning aktiveerumise eest. Just Isamaaliitu on viimasel ajal astunud põllumajandusliidrid, kes on pettunud teiste erakondade põllumajanduspoliitikas. Nimekirjas on endised põllumajandusministrid Jaan Leetsar ja Aldo Tamm ning Eestimaa Talupidajate Keskliidu juhid Ilmar Haak ja Kaul Nurm. Euroopa Liidu nõuetele vastavate suurmajandite kõrval peavad ellu jääma ka eestlasele omased peretalud ja omanäolised külad. **Kui me tahame, et ka Tõstamaa valla tühjenemisohtlikud talud taas ellu ärkaks ning külaelu elavneks, tuleb valida just nüüd, mil Isamaaliit on talude ellujäämise ja külaliikumise eestkõnelejaks, Isamaaliidu kandidaate.**

(järg lk 7)

(alguslk 6)

– et pensionärid võiksid tunda end turvaliselt ning nende toimetulek paraneks stabiilselt mitte ainult enne valimisi. Isamaaliidu juhtimisel võeti vastu praegused pensioni maksmise põhimõtted, mis tagavad pensionide järjepideva tõusu igal aastal. Kahjuks on erakondi, kes tahavad pensionäride häälele lootes olemasolevat süsteemi lõhkuda ja kiiresti enne valimisi anda pensionäridele meeleheaks kätte osa sellest rahast, mida seadus eakatele niikuinii 1. aprillist annab. Inimestele jääb petlik mulje, et kui nüüd veebruaris või märtsis seda 100 krooni ei saa, siis justkui seda ei olegi. See raha on seadusega kõigile tagatud ja Isamaaliit seisab selle eest, et seaduses pensionäridele antud pensionitõus tuleb just nii nagu seadus ütleb, see tähendab 1. aprillil ning seda jätkuvalt ka järgmistel aastatel. Isamaaliit ei pea õigeks pensionäride ära kasutamist valimispropagandas. **Kui tahame, et ka Tõstamaa valla pensionäride toimetulek kasvaks läbi pensionide järjepideva tõstmise ning mitte ainult enne valimisi, tuleb valida Isamaaliidu kandidaate.**

2. Miks peab Tõstamaa valla inimene just Teid valima?

Kerge oleks lubada Tõstamaa valla tühjade tootmishoonete täitmist ettevõtjatega või uusi töökohti, kuid see oleks lubaduste andmine, mis ei sõltu üksiku Riigikogu liikme otsustest. Läbi fraktsiooni ja komisjonide töö saab loomulikult selliste lootuste täitumisele kaasa

aidata, kuid see ei saa olla esmapõhjus, miks keegi Riigikogusse kandideerib. Olen kindel, et iga Riigikogu liige püüab ka seista konkreetset oma valla või linna eest, kuid Riigikogus esindatakse eelkõige piirkonda ehk meie situatsioonis kogu Pärnumaad tervikuna ja alles seejärel üksikuid keskusi või väiksemaid piirkondi. Teine külg on infovahetus ja nõustamine, mille kaudu saab ehk märksa paremini aidata ka vallavalitsust ning ettevõtjaid projektide või taotluste koostamisel või nende esitamisel.

Küsimusele vastates püüan olla võimalikult objektiivne. Põhjuseid, miks peaks valima just mind, on mitu: – olen Tõstamaaga seotud läbi kirikutöö juba 1996. aastast alates, mil alustasin jumalateenistuste pidamist Tõstamaa kirikus. Lisaks sellele olen käinud pidamas loenguid ja läbi viimas õppetunde Tõstamaa Keskkoolis, jõulude ajal külasthanud lasteaeda, pidanud mitmel aastal jõulujumalateenistusi hooldekodus ning osalenud kõigil valla üritustel, kuhu mind on kutsutud. Tean Tõstamaa valla elust ehk pisut enam kui keskmine Pärnumaal Riigikogusse kandideerija. Koostöö Tõstamaa Vallavalitsusega on laabunud hästi. Olen valmis jätkama ja süvendama suhteid Tõstamaa heatahtliku rahvaga.

– olen poliitikaga jätkuvalt seotud olnud juba 7 aastat, olles Halinga vallas volikogu liige ning 1999-2002 ka volikogu esimees. Seetõttu olen väga hästi kursis maapiirkonna valdade majandusliku olukorra,

edasiste perspektiivide, arengusuundade, võimaluste ja ka vajadustega.

– ma ei ole kandidaatide nimekirjas lihtsalt häälepüüdja, vaid oman reaalselt võimalust Riigikogusse pääsemiseks, olles Pärnumaal Isamaaliidu nimekirjas teisel kohal. Minu asukoht nimekirjas tähendab, et minule antud hääl võib tagada reaalse Riigikogusse pääsemise ning seega ka reaalse võimaluse, et Tõstamaa valla on oma esindaja Riigikogus. Seda aga ainult juhul kui valija annab hääl just minule. Minu võimalusi suurendab ka tõsiasi, et lisaks häälele Tõstamaalt ja Halingast saan loota toetushäälele kogu Pärnumaal, sest Pärnu praostkonna abipraostina oman kontakti maakonna iga suurema keskusega ja seal asuvate kirikutega (nt. Mihkli, Tõstamaa, Häädemeeste, Vändra, Tori, Kilingi-Nõmme, Saarde, Pärnu-Jaagupi ja ka Pärnu linn);

– olen kahe viimase aasta jooksul teinud aktiivset tööd erakonna sees ilma, et see ehk tavainimesele silmaga on paistnud. Olin presidendivalimiste eel Isamaaliidu tollase esmakandidaadi Riigikogu aseesimehe Tunne Kelami kampaaniajuht Pärnumaal. Minu koht valimisnimekirjas Pärnumaal Isamaaliidu aseesimehe Trivimi Velliste ja erakonna peasekretäri, endise siseministri Tarmo Looduse vahel, näitab erakonna usaldust minule kui uuele noorele Pärnumaa poliitikule.

Teade

Pärnu Maksuamet tuletab meelde, et 2002.aasta füüsiliste isikute tuludeklaratsioonide esitamise tähtaeg on 31. märts 2003.a.

Käesoleval aastal täidetud tuludeklaratsioonide vastuvõtmist Pärnumaa valla-, alevi- ja linnavalitsuses ei toimu. Tuludeklaratsioonid esitatakse Pärnu Maksuametisse, Õhtu põik 5 – tööpäevadel kell 8 – 16, s.h.

- märtsikuus kolmapäeviti kell 8 – 18

- laupäeval, 29.märtsil kell 10 – 15

Võimalus on täidetud tuludeklaratsioonid esitada ka posti teel. Soovitame Teile e-Maksuameti kaudu deklareerimist kui kõige lihtsamat ja mugavamat

võimalust tulude deklareerimiseks, võimalus esitada interneti teel alates 27.01.2003.

Eeltäidetud deklaratsioonide esitamiseks on võimalik saada Pärnu Maksuametist alates 27.01.2003. Juhime tähelepanu, et seal esitatud andmete õigsuse eest vastutab tuludeklaratsiooni esitaja, kinnitades andmete õigsust oma allkirjaga.

NB! Füüsilisest isikust ettevõtjatele toimuvad infopäevad Pärnu Maksuametis, Õhtu põik 5 III korruse õppeklassis (sissepääs Vallikäärü poolsest uksest) 05., 06., 07.vebruaril k.a. kell 10.00. Palun registreerida tel. 78 112. Blanketid vallamajas!

Palume mitte jätta deklaratsiooni esitamist märtsikuu viimastele päevadele!

Pärnu Maksuamet

Mälestati kuritegude ohvreid

27. jaanuaril, kui tähistati holokausti ohvrite mälestuspäeva, meenutati Tõstamaa rahvamajas inimsusevastaste kuritegude ohvreid. Seda tegema ajendas meie omakandi inimese Harvet Tootsi vägivaldne surm 22. detsembril 2002.

Enne mälestusõhtut sõitis buusitais muinsuskaitseelasi ja huvilisi ning Harvet Tootsi omaksed Kastna kalmistule, kus süüdati küünlad nii Harveti kui ka repressioonide püüst kannatanute haudadel. Küünlad süüdati ka Tõstamaa kalmistul, kus meenutati sõdades hukkunuid, küüditatud ja teisi repressioonide ohvreid.

Mälestusõhtu rahvamajas juhatasid sisse Önnela meeleolukad ja mõtlikud laulud. Kõneles vaimulik Urmas Viilma, kes meenutas keerulisi sündmusi nii maailma kui ka Eesti ajaloo, samuti kuritegusid, mida inimesed on inimeste vastu toime pannud, sõltumata oma rahvusest või religioonist. Et kurja ära hoida, on rohkem vaja sallivust, tähelepanu ja head sõna. Iga heategu toob rõõmu nii endale kui ka teistele.

Üks hea, abivalmis ja usaldav inimene oli **Harvet Toots**, kes ei oasnud midagi karta ka oma viimastel hetkedel. Ikka oli midagi teoksil, mingi luga plaanis või pooleli..

Harvet sündis 5. detsembril 1966. Lapsepõlv möödus Lepaspeäl, kooliteed alustas Tõstamaal, jätkas Helme Sanatoorses Internaatkoolis,

Kolleegid mäletavad Harvet Tootsi kui südamlilku loodusehuvilist matkajat.

Jäeneda Sovhoostehnikumis ning Tallinna Pedagoogikaülikoolis, kus õppis kunstiõpetust ja lisaerialana ajalugu. Ajalugu ja sugulsarahvad olid ka tema tähtsamad huvialad. Uurimisretkedelt Vjatka- ja Kuramaale, Karjalasse ja Vadjamaale sai ta huvitavat materjali, mida kasutas oma kirjatöodes. Kirjutamine oligi rändamise kõrval teine meelistegevus, sellest sai päris leivateenimise töö. Ajakirjanikuametit pidas Harvet "Õhtulehe", "Eesti Elu", "Lääne-Harju Ekspressi", "Sõnumi-

lehe" ja viimati "Eesti Skaudi" ning Rapla lehe "Nädaline" toimetuses. Tema viimseks tööks jäi intervjuu Mark Soosaarega ("Nädaline" 24.12.2002).

Head sõbrad olid Harvetile jalgratas ning fotoapataat. Mõlemaga tegi ta tutvust juba koolieas. Tänu neile pääses ta paljudesse koihtadesse, et jäädvustada nii loodust, inimesi kui ka sündmusi. Harvet on öelnud: "Puhast loodust mulle nii väga pildistada ei meeldigi, sest looduse, eriti loomade pildistamine nõuab erilist närvi, looduse tundmist ja väga head ning kallist tehnikat. Märksa lihtsam ja odavam on pildistada inimesi, kes elavad käsikäes loodusega." Nii inimesed kui ka loodus jõudsid Harveti fotodele, mida on eksponeeritud mitmel näitusel. Ka 27. jaanuaril oli võimalik tutvuda Harveti piltide ning tema kogutud kodulooliste artiklitega. Kahju, et neile enam järke ei tule. Oleme

kaotanud Tõstamaa ja muude kantide elu jäädvustaja nii sõnas kui ka pildis, muuseumi- ja looduspäevade korraldaja, koduloolise materjali koguja ning lihtalt mõnusa kaaslaste ja matkaselli. Temast jäänud materjalid jäävad loodavale Tõstamaa muuseumile.

Harveti põrm sängitati 29. detsembril 2002. a Kastna kalmistule. Olgu kodukandi muld talle kerge.

Mari Lühiste

Olete oodatud

Tõhela Rahvamajja

19. veebruaril kell 19.00,

et veeta üks mõnus õhtu sõna ja muusikaga. Külas on **Marianne Mikko** ja **Indrek Kalda** (*Lindpriid*).

Sissepääs tasuta.

Tõhela rahvamajas

21. veebruaril kell 20.30

MEESTEPÄEVA PIDU

Tantsuks mängib ansambel "Õ"

Meestele üllatuseks *erootiline* šõu.

Avatud baar. Sisepääs 30 kr.

MEIE LEA ON LAHKUNUD

04.02.2003 kustus meie Lea eluküünal. Leek, mis loitis nii heledalt, oli muutunud raske haiguse läbi vaevuhubisevaks kuni saabus paratamatu.

Kõik inimesed, kes olid Leaga kokku puutunud on imetlenud tema siirust, avatust ja särasilmi. Pea pool sajandit tagasi valis Lea õilsaima elukutse, meedikute ameti. Tema juured olid Tõstamaal, peale Viljandi Meditsiinikooli lõpetamist asus ta tööle 1954.a. Tõstamaa Maa-jaoskonnahaigla meditsiiniõena. Meditsiiniõde on teadupärast inimene, kes suhtleb kõige vahetumalt haigega, pärib tema muresid ja aitab neile ka leida lahendusi. Seda saab teha mitmeti, kuid kõik haiged, keda Lea aitas, tundsid ennast juba märksa paremini, nad võisid olla kindlad, et nende mured on leidnud mõistmist. Kergendust, südamerahu ja leevendust on Lea toonud abivajajatele hetkedel, mida võiks loendada sadade tuhandetega.

On imekspandav see sära ja energia, millega Lea leidis ka kõige keerulisemates oludes parima lahenduse. Lea töötee algas ju aastatel kus nappis kõike - ravimeid ja instrumente, riideid ja toitugi. Täna see endastmõistetavad asjad nagu hea telefoniside, püsiv elektrivarustus, head teed ja kiire transport tollastel aegadel puudusid. Seda lünka aitaski täita meedikute ennastsalgavus.

Haiglaõena oli Lea see, kes tõttas haigetele esimesena vastu, asjatundlik tõvega tutvumine ja lohutav sõna olid need, mis tõid esimesena kergendust. Lea oli oma töökaaslaste seas hinnatud kolleeg, tema poole pöörduti tihti nõu ja abi saamiseks nii lähemalt kui kaugemaltki. Tänu sellele oli Least haiglakollektiivis saanud liider. Tema elurõõm, asjatundlikkus ja avatus kandus üle ka teistele meedikutele. Nii võis Lead pidada

Lea Kukk 08.03.1937-04.02.2003

Tõstamaa Haigla hingestatud ja vaimse kandjaks. Üks tollane tervishoiujuht on öelnud nõnda: Kui patsient soovib head diagnostikat, siis tuleb minna Tallinnasse või Tartusse, kui aga head järeldravi, siis on selleks parim Tõstamaa Haigla. Kui Tõstamaa Haigla ametlikult 10 aasta eest suletati, siis siinse kandi rahvale oli see raskemini omaks võetav kui teistes piirkondades. Kõik ju teadsid raviasutusele omasest sõbralikust õhkkonnast ja heast hoolitsusest, selle loomisest oli just Leal suurim panus.

Lea juures oli imekspandav tema avatus ja siirus suhtlemisel. Tundkaks peale tööpäeva ametlikku lõppu möödusid vestlustega, mida nautisid kõik. Kaotsiläinud ajast polnud kahju kellelgi, küllap saadi sellest midagi, mis andis jõudu ja aitas paremini toime tulla eluraskustega. Omades võrratut mälu, oli Leal kujunenud suur kogemuste varasalgav. Tema võime tabada haiguse olemust ja tekkepõhjuseid oli siinkirjutajale kui noorele arstile iseäranis muljetavaldav.

Lea oli ka töötaja, kes kohtus paljude noorte tööd otsivate meedikutega. Tänu temale on Tõstamaast saanud ka siinkirjutaja elu- ja töökoht. Üht arsti kujundavad paljud õpetajad, dotsendid ja professorid. Pean Lead üheks oma õpetajaks. Temalt ma õppisin seda, mida ülikooliõpingutel ei peetud kõige olulisemaks: haige kuulamist, silma vaatamist, julgustavate ning lohutavate sõnade leidmist. Minu siiras tänu Leale.

Raske haigus viis Lea meie keskel, ta oleks võinud olla meie kaaslaseks veel mitukümmend aastat. See on hetk, kus meedikud peavad tunnetama oma jõuetust partamatult saabuva lõpu ees. See teeb Lea lahkumise meile iseäranis raskeks. Lohutust vaid pakub Lea helge mälestus. Kallis Lea, Sa oled küll lahkunud, kuid elad meis alati edasi.

Avaldame kaastunnet lahkunu omastele

Tõstamaa meedikute pere nimel
Madis Veskimägi
09.02.2003

Ma tean, et miski pole jääv.

Ma tean, et ööga lõpeb päev

ning tuhaks põleb heledamgi leek...

VÕRKPALLITURNIIR

Lõppes iga-aastane Tõstamaa võrkpalliturniir. Osales kuus võistkonda, kahe kuu jooksul peeti 36 täispikka mängu.

Esmakordselt tuli võitjaks Pootsi võistkond koosseisus: Veronika Leibur, Margit Pusse, Merike Miemis, Raidi Rand, Valdur Palits, Ardo Kasela, Valeri Buravkov ja Heikki Niine.

Teise koha saavutas Alevi võistkond - Moonika Adler, Linda Martel, Tiina

Kapten, Karin Vääna, Elo Pulk, Enn Martson, Aro Kütt, Ando Lomp ja Toomas Rõhu.

Kolmas oli Saulepi võistkond - Egle Pärn, Liia Berggrünfeldt, Maili Berggrünfeldt, Eve Arusalu, Aire Adler, Aivo Krüüger, Harli Käärt, Ainar Rohelpuu ja Armo Adler. Järgnesid Päästeamet, Tõhela ja Keskkool.

KORVPALLITURNIIR

Algamas on korvpalliturniir. Võistkondade registreerimine 14. märtsini, Sirlil Väära telef. 056 987 002. Korruga väljakul 4 mängijat, võistkonnas max 7. Ühte võistkonda võib kuuluda max 3 valla esindusvõistkonna mängijat.

Mängitakse esmaspäeva ja kolmapäeva õhtuti vastavalt ajakavale. Osalustasu 150.- krooni.

SUUSATAMINE

Spordiklubi kutsub suusatama. Rada rahvamaja-sportiväljak-Toominga mäed. Pärast võimalus pesta end sportiväljaku dušširuumides või tellida saun.

Pühapäeval, 16. veebruaril suusasõit 5 km.

Start rahvamaja juurest kell 11, lõpp sportiväljakul. Rada võib läbida nii võisteldes kui matkates. Tee, saun, grill. Tule osalema!

Kuulutus!

Esimene helistaja oli 16 aastane koolitüdruk. Ma olin kõne peale nii üllatunud, et ei suutnud alguses mõhhiigi öelda. Peale selle veel tüdruku kindel hää, mis teatas, et temale ei sobi, et "võib olla ka noormees" ja üleüldse, mis nali see on. Jaaa.. see tüdruk oli **huvitatud!** Aga mitte sellest, et keegi näljane uitaja teda külastaks (sellisel tüdrukul on kindlasti "külastajaid" niigi jalaga segada). Teda huvitas hoopis, kas need asjad nii käivadki ja selle taustal ehk ka koduvalla moraal. Olles ikka veel jahmunud, otsustasin siiski kaasa mängida. Kuna sellel alal eelnev kogemus puudus, ei tulnud "anonüümsest võrgutamisest" muidugi suuremat. Ta võis vabalt arvata, et mingi ennast täis pervert tahab ise-ka-ei-tea-mida. Aga pikapeale ta siiski natuke avas ennast. Muusikafänn lubas endale lausa hüüdnime Muusika. Tegelikult ta ei olnud päris kõige esimene. Lehe ilmumisele järgmisel päeval piipas veel keegi, aga ei julgenud isegi siis rääkida, kui ma tagasi helistasin.

Siis ma muidugi ei tulnud veel selle pealegi, et piibati James Bondile ja et üldse see kuulutus lehes on. Tema saamise lugu oli nimelt järgmine. Ühel meie suurest toimetuse kollektiivist oli olnud eelmisel õhtul

sünnipäev. Ta istus uskumatus asendis - peaaegu horisontaalis - arvutilaua taga ja kujundas hoolega. Kohvi ja ... ja mineraalvesi. Ja kurtis, et ühe kuulutuse ruum on üle, materjal otsas. Ma võtsin siis teema üles, et karvane mees ja tahab kena ja vibalikku ja malbe häälega. Ja äärmisel juhul võib ka noormees. Kõik irvitasid, kõik said naljast aru... peale minu, kes alles Muusika kõne peale taipas, et nali seisnes selles, et kuulutus pandi **tõesti** lehte. James Bond!

Teine kõne. Mees! Ja üldsegi mitte malbe häälega. Hoopis sellise räigega - ma peaaegu kartsin alguses. Aga ta naeris kogu aeg julgustavalt, justkui arvates, et tegu on mingi naljaga. Õieti arvas. Küsis koguni, kas ma olen tuntud naljamees Raaviku Tõnu. Ei olnud. Samuti ei olnud kutt, kes end Lüpsjaks kutsuda, päris kindel, et tegu on naljaga. Kui ma ette panin kokku saada ja keegi kolmaski kampa võtta, läks mees pisut ähmi. Ma nagu kuulsin läbi telefoni, kuidas ta peaaegu punastas.

Mõnda aega pärast seda, kui ma olin juba kindel, et need tobedad kõned on lõppenud, helistas ootamatult veel üks neiu. Või siis naine. Ta oli küll viisakas, aga sellise mõnusa sensuaalse, peaaegu riivatu häälega, mis mehed tahes tahtmata pisut kohmetuks teeb. Imelik oli see, et ta soovis kohe asja juurde asuda ja ei

tahtnud endast midagi rääkida. Tundis huvi ainult mu "pesa" ja kohtumispaiga vastu, tehes seda üsna kelmikalt. Ta oli ainuke, kelle vastu ma tõsiselt huvi oleks tundnud, kui oleksin kuulutuse kaudu suhet otsinud. Võib-olla arvas samuti õigustatult, et tegu on naljaga. Kahjuks on see võimatu, sest ta oli ka ainuke, kes ei piibanud. Samuti nagu on võimatu meie kohtumine, sest ma olin juba enne toda kuulutuse-shõud koos maailma ilusaima tüdrukuga, keda ma ei vahetaks kunagi ühegi erutava seikluse vastu...

Niimoodi juhtuski, et vallarahvas sai kõrgeima võimu - ajakirjanduse - vahendusel minu arvel suutäie naerda või vähemalt muiata. Aga mul ei ole kahju. Loodan ainult, et oma kuulutuse ja looga, mis ajakirjanduslikult ei ole ilmselt suurem asi, kedagi ei solvanud. Ja soovitan neile, kelle elu tõesti vajaks väikese seikluse või suhte võrra rikastamist: täiesti lootustandev koht selle leidmiseks on meie häälekandja "Tõstamaa Tuuled". Ainult välja mõelda mingi kõnekaartide-suunamiste-nõudmisteni süsteem, et anonüümne olla ja... Ärge häbenege!

Raido Valgeväli

Alustame giidikoolitusega

Kaasajal on suureks probleemiks paljudes piirkondades korraliku ettevalmistusega giidide puudumine. Samas on enamuses maapiirkondades, muutunud giidiamet väga populaarseks ning sageli ka üheks tasuvamaks ettevõtlusvaldkonnaks. Headeks näideteks selle kohta võib pidada kasvõi Soomaa rahvusparki või Matsalu looduskaitseala. Lisaks aitab korralike giidide olemasolu

kaasa piirkonna arengule tervikuna, sest tullakse uudistama ikka neid kohti, kus on võimalik midagi näha ja seejuures ka asjatundlikku infot saada. Kahjuks puuduvad Merepargi piirkonnas hetkel arvestatavad giidid. Selleks alustabki Sihtasutus Kihnu Väina Merepark käesoleval kevadel giidikoolitusega. Osa võtma on kutsutud kõik, kel tahet töötada võõraste inimestega ja mingeid

eelnõudeid kellegile esitama ei hakata. Selleks, et tööd võimalikult paremini planeerida palume kõigil, kes asjast huvitatud allakirjutanuga enne veebruari lõppu ühendust võtta tel.

052-70190 või jätta oma kontaktandmed vallamajja.

Heikki Luhamaa

SA Kihnu Väina Merepark

Mis toimub märtsis?

6. märtsil Tõstamaa mõisas

HORTUS MUSICUS'e kontsert.

Jälgi reklaami!

8. märtsil Pootsis NAISTEPÄEVA PIDU..

9. märtsil Tõstamaa Rahvamajas PÄRNUMAA
VOKAALANSAMBLITE PÄEV

14. märtsil kl. 12.00 Tõstamaa valla LASTE- JA
NOORTE LAULUKONKURSS

15. märtsil Tõstamaa Rahvamajas
NÄITEMÄNGUDE ÕHTU

ja Tõstamaa rahvamaja hoone 15. sünnipäev.

Jälgi reklaami!

Seliste küla kutsub!

Laupäeval, 15. veebruaril

Kell 17.00-23.00 Seliste Rahvamajas

Sõbrapäeva kontsert-tantsuõhtu

- Klaverikontsert
- Näitegrupi taidlusprogramm juhendaja Kaidi Lumera
- Maardu lastekeskuse "Kaitseingel" lapsed sõprusest.
- Tõstamaa tütarlasteklubi taidluskava.
- ansambel "Õ" tantsuks.

Pilet 25 kr.

Pühapäeval, 23. veebruar

Kell 16.30 "Maksud ja deklaratsioonid" Pärnumaa

Talupidajate Liidu juhatuse esimees Olavy Sülla

Seliste külatuba

Pühapäeval, 02. märts

Kell 16.00 "Ekstsentriline naine"

Köstri Helga Tõstamaalt

Seliste külatuba

Pühapäeval, 09. märts

Kell 16.30 "Köögililja- ja lilleseemnete tutvustus ja müük"

Seliste külatuba

MUUSIKA MEID KÕIKI SEOB...

Lgp. LAULUÕPETAJA JA LAULULAPS!

Reedel, **14. märtsil** 2003.a. kell 12

toimub VII Tõstamaa valla

laste- ja noorte LAULUKONKURSS

Oodatud on 5 - 20-aastased solistid, kellele teeb rõõmu õppida laulmise kunsti!

Osalema oleme kutsunud ka Varbla valla parimad solistid.

Osalejalt ootame ühte laulu omal vabal valikul.

Solistide vanuseastmed: 5-7 a.; 8-10 a.; 11-13 a.; 14-16 a.; 17-20 a.

Konkurssi hindab asjatundlik žürii, kuhu kuuluvad kogemustega muusikud ja lauljad. Ka publikul on võimalus leida oma lemmik kõigi lauljate seast.

Osavõttust palume teatada 10. märtsiks.

Info ja registr. Tõstamaa Rahvamajas.

Tea, et kogu maailmas ei ole olemas kahte ühesugust häält ega inimest!

Õnnela Pärnaste

parela@hotmail.ee ,tel. taskus 05236350 või rahvamajas 96 172

Ostame kasvavat metsa ja metsaga kinnistuid. Pakkuda võib ka kaitsealuseid ja/või hüpoteegiga kinnistuid. Tel. 052 67 907

Köögililja- ja lilleseemnete suurmüük

Kolmapäeval 12. veebr. kell 13-15 Tõhela Rahvamajas
kell 16-18 Tõstamaa Rahvamajas

Õnnitleme veebruarikuu sünnipäevalapsi!

*Tuues ja viies – nii astub aeg,
andes ja võttes, mis tahab,
ning tema teedele tänagi
rõõmu ja kurbust jääb maha.*

Anna Brems	94
Arseni Vilgats	87
Maria Kaleviste	82
Salomia Varma	81

Elfride-Armilde Udu	81
Floriida Irdt	77
Adele Kütt	77
Eduard Jõe	75
Vilma Lõõbas	74
Liivia Tõnisson	73
Vilma Pärnapuu	73
Peet Reilent	71
Helgi Salumets	71

Eino Saidla	65
Virve Miidu	65
Aino Rand	60
Vello Jansen	60
Anne Ojakallas	55
Arno Sutt	55
Maire Bart	55
Tiia Kepp	55

Tervitame uusi vallakodanikke!

Aljona ja Valdo Sutt –
tütar **HEDYT** sünd.25.01.2003.a.

VABARIIGI 85. AASTAPÄEVA TÄHISTAMINE

Pühapäeval, 23. veebruaril

Kell 17.00

Tõstamaa kirikus pidulik jumalateenistus

Kell 18.00

Tõstamaa Rahvamajas kontsert-aktus.
Tõstamaa Valla vapimärkide üleandmine.
Saxoni ja taitlejate kontsert.

Kell 19.00

Näituse **“Eesti riigivanemad”** avamine.

Kell 20.00 **TANTSUÕHTU**

Muusikat Pärnumaa bändide päeva võitjalt
ans. **“KÄIK VÄLJA”**.

Õhtut juhib Üllar Meriste.

Tantsuõhtu pääsmed eelmüügis Tõstamaa

Raamatukogus: 10.-15.02. – **25 kr.**
17.-22.02. – **35 kr.**
23.02. pääse **50 kr.**

Reedel, 14. veebruaril

Tõstamaa Rahvamajas

NOORTE SÕBRAÕHTU

Kell 18.00 Audru KK esitleb noorte
muusikalise näitemängu

“Aukudeta Ausõna”

Muusikal kõigile tasuta!

Kell 19.00 **Tantsuõhtu**

Noortebändid Häädemeestelt:

“No F... Way” “Hamman” “Karnak”

Oodatud ka kohalikud noortebändid

DJ. Tuisk&Adler

Tantsuõhtule pääse 20 krooni.

Tähelepanu!

Alaealised peavad kodus olema kl 23.00

Peo lõpp kl. 02.00

Kihnu Väina Merepark otsib kontakte Tõstamaa, Varbla ja Kihnu valdades asuvaid väiketootjatega, kes on huvitatud oma toodete realiseerimisvõimaluste parandamisest. Kõigil huvilistel palun minuga ühendust võtta tel. 052-70190, heikkiluha@hotmail.ee või jätta teade vallamajja

Heikki Luhamaa
SA Kihnu Väina Merepark

**Tõstamaa
valla
ajaleht**

Toimetus:

Lea Rannik Tõstamaa Raamatukogu
Alo Adler Tallinna Tehnikaülikool
Trükkinud OÜ Hansaprint

tel. 96 184

tel. 96 231

lea.rannik@mail.ee

alo.adler@mail.ee